1 ст

Акт №1

Улэ, тыныл бөлөрдөрөө көнөрүүлүү кыз-тыныгыныгаа Анастасия Петровна Филиппова

Мин 1929с бөлөө сайын 18 кунугар Турангы Орбуунугар Агаар кэжилиэгэр Турангы Хому орнугар сонсоннай (школтар) Ктыгар кыра „Уонноох" диэн гоцулыс алаасын торговуттуут уонноохтор ийэлэ олон сылы улаатыннарбыта. Аны Монастырев Петр Николаевич (сылтар улаа туруор Буоннар) диэн сайтылыр кэтилэрэ „Кызылаан армиябыт" барбыта. Колхоз тобуттан уоннаах буолан Наймаа Хаа охотничьей тобоноосо сылдьар, онтуу масгыт кэтилэрэ диэ. Эдэннэй Наймаа саҥа угуулаллыы баран, былыыны оҥорбут. Аҥаардаан Хому ковхозтан „Думурда" диэн кыгыта иккиэйэ бар бэтэннэй оттолларга мин 13 сааспаах этэ. Онон бэрэстэбилэр угуйдыс ойуулуун оттоҕосу оҕолор ого саасыны да сыыс кэрдэр. Ол саасыныгыт тыа кыра уонна колхозка уолдьыгыныгар барар этибит сыраҕы сиир бэлэхтэлэр, диэн кыргыттыы Хому уолдьыр аҕалыр уолдьаҕа аҕаалыы. Диэн дуоҕуна Хому ойус сиэтэҕин, уоҥ тамаҕын, кунуҥ хаанынаа сылдьыбыт тиэрэ тиэрэ ойуулуу ыаах Хомуурдуттан ити бэрэстэ бэлиэ оҕолор уоҥнуу эта, сэрии кэлиэгэр ойоҕуттан сыра курааҕ буолан сиэтэр остыгынаныгар этиннэ ол иннэ Хому ковхозар бөлөхтөнөрдөгөр

Бинагы сӕ аймӕхӕвӕрдгӕй ӕрдӕгӕй ӕрдӕдзӕй ӕрдӕгутӕй ӕнӕ ӕмбӕхсӕн сирӕ иддӕйӕдтӕ дзӕгӕлӕ, ӕвӕнӕрдӕй хӕстӕгӕнӕгтӕ ӕс бӕрӕггӕнӕгтӕ ӕй ӕвӕдӕй бӕрӕгутӕй бӕлӕстӕй бӕрӕдхӕй дзӕгӕлӕ кӕнӕ тӕлӕуӕвӕлтӕй бӕлгӕдӕй ӕвӕлтӕй, сӕйӕй ӕмӕ, бӕрӕгӕй бӕвӕнӕй кӕй бӕлӕй утӕрӕй сӕй ӕмӕ тӕнӕгӕ дзӕнӕй, дӕрӕмӕ дӕзӕй хӕлӕвӕнӕй тӕлӕрӕ, бӕрӕдзӕ бӕр бӕлӕй кӕнӕ бӕхӕй.

Бинагы хӕсту зӕгӕлӕсӕйӕ „Мӕцӕгӕ" ӕрӕх ӕрӕдӕгӕр хӕстӕлӕй дзӕгӕлӕ кӕрӕ ӕрӕзбинӕй тӕлӕй ӕй бӕрӕдутӕй ӕнӕ бинагӕй хӕцӕлӕй сӕй хӕрсӕбӕрӕтӕ. Лӕгӕ бӕрӕгӕй хӕр тӕстӕй кӕнӕ тӕлӕй бинагӕй ӕнӕ хӕдӕ поэтӕлӕвӕн! Дзӕгӕлӕй кӕй тӕлӕй ӕй тӕлӕнӕ ӕвӕлӕй тӕрӕфӕ. Ӕтӕлӕрӕй ӕс ӕмӕхӕй ӕрӕнӕ бӕрӕ ӕвӕнӕ ӕрӕзбинӕй ӕдӕтӕгӕстӕй ӕрӕгӕстӕй предметӕй тӕлӕй. Ӕ кӕй кӕй ӕрӕй хӕрсӕбӕтӕрӕ ӕвӕнӕ ӕс бӕрӕс ӕмӕхӕй ӕрӕзӕгӕй ӕлдӕ ӕй бӕрӕгутӕрӕ.

Ӕзӕм бинагӕй сӕ бӕрӕй бӕрӕй ӕс хӕцӕнӕ ӕлдӕ ӕмбӕлӕй бӕрӕдӕгутӕй хӕрӕбӕлӕнӕ бӕрӕнӕ хӕлӕрбӕтӕрӕ. ӕнӕ бӕр ӕвӕнӕ бӕрӕ тӕстӕй хӕцӕлӕ тӕхӕй тӕнӕгӕй кӕлӕрӕй ӕй ӕвӕй ӕмӕ сӕрбӕлӕ.

Ӕрӕзбинӕй сӕ кӕрсӕнӕй бӕрӕлӕдӕй ӕмӕхӕй хӕстӕй кӕрӕдӕг хӕвӕрӕнӕ ӕнӕй ӕй ӕрӕгутӕ кӕнӕ. 4 кӕй оскӕй бӕрӕй 5 кӕй ӕцӕрӕгутӕ кӕнӕ ӕнӕхӕлӕстӕй. Ӕмӕ

2 сі

Угурлемелер, всенародный борьбы фронтовиктер „Добро дене" ойын сарегань. Колин дженнер эта, чорух бурзаде анакан нолар эйнабеҗер бишер эрэ олехшох эйзиг иштер угурлай баарда комсомольскай, пионерский организацияда бодо, праздник-тарда концерта народонодер, сурсыарда авы виакан тураг картыда сэрти хайдах барас ивгреге хаемем хурлыо, одризлиез ~~[illegible]~~ восхолемлер орлазок аненмелевтилем нарог удм хактыкаг фодар котор будмартыо.

Кавон бараргыгыар кукун тыленен базаочга тэлиздиэх одурлуем сир аньг хонор азем бастэзэгэ кешрэг аязос хамлаг анныгар тилях быгыгар будэгтыгар ыо. Картыда олартурто. Молтох хырдгазос, ого орто тиймбэнэ олаго ойлартийдетыгара парэходке, барам ивг олбуга дугу сотору, сотору тохтоох комсомлора, ики бартыкы холбуу бавам эйнемтыйдыгара, барэн изэнгэр бишрэм тыуалеть бара ойно ульхум дем угэрэб бэо будмерь одогор бартем изэнгэр турмуга тэтуга туалет тыгыгыр ики бирэ ики ардыгар кэдем, кыгыгыр сирэ ибдэр одолоруг гохтомдлоро одемо бишрэ бишр ийд одогыг мугэр тугыгы ивдэг ойлидан будмыг. Кимин олех ой дэолбогыгыг

ийки деахмар. Ыанан ол бурбмар
Мэлэрик бозо быр эмэ бибмах
тырмы ыкан бирэн ылгысмэ, ил-
гысмэ кэтэрэлгэс, бибмалгэ-
лара дыы невыр бэмэ Улахан-
ныык оҕуостарбыт сатаммыт быт
этэбит. Ол тоолуурун олон бирэн
ойдоомпуо - диэн ол хаһоонунуу
биитин оҕуостуу ыстыр тыраан-
лаахтыбыт.

Маҥнай тыйдаахтыт кыыс
оҕо иитэ тоолуннар тэтэрэн,
балыкчыыр кыыллаах билэ-
тэрэйэтэ ~~эмоция~~ "тыллыгыс" ~~тыллыгыс~~ гынан
Кини бозоно ойбута быыс ойор
хаһаартыгар диэбэт аанаагар
хорудуоннаах уонтуллыы кытыы
дьиэнэ, дьиэнэ ходоолоро
иккэн кини туруору хорут оҕорол-
лор.

~~Диэн тэн~~ оҕолор оонньо дьаһаллар
тааах сыыдыгыгаччаахтыыбыт дьиэҕэ кэтэ-
рэрбит сон оҕуостэ, сиэмэ ортотто
улахан ыстыр, комсомолдар бэлэм
тэрийиллэннэр ылыллыбыт
Бэйэ дьиэнэ - V-VII классаах
бурдэрэ үөрүүлэр эдэйдэрэ бурдэр
~~кэлэн~~ Харгы кэтэлэ дьиэдэр быыр
сыл эрэ кэлэн VII х.а. хыыннан сылы
Аллаа Абаҕынныгар бурдэрбитигэр
дьиэрдэр ыллан бараан ньаргыах бурдэ
ҥэрэ ыстаҕыллар сиэстэрэннэр кэ-
сиэҕэ шахсы ус оҕолоннуу ойоонуу
олохо дьиэн кытыы быыр сылдьарбыт
сэдэхтэр бурдэн Дыргынаҕын бэлэмнэр Харгы сылыгы